

«Stammespråk» for speidere:

Organisering:

Forbund – NSF og KFUK-KFUM

Kretser - En speiderkrets er en samling av speidergrupper i samme geografiske område, som for eksempel Salten krets. Kretsen organiserer fellesarrangement som leirer, konkurranser osv. Kretsen har også ansvar for ledertrening og oppfølging av gruppene.

Gruppe – en samling av speidere som igjen er inndelt i flere enheter, f.eks. tropp, flokk eller bever. Disse er igjen inndelt i patruljer.

- Bever 1.-2. trinn
- Flokk 3.-4.trinn
- Tropp 5.-10. trinn
  - Stifinnere 5.-7. trinn
  - Vandrere 8.-10. trinn
- Rover –speidere fra 16 – 25 år.

NB! Vi gjør oppmerksom på at det kan forekomme andre inndelinger.

Patrulje –Patruljene er den viktigste delen av en speidergruppe. Patruljeliv betyr arbeidsfellesskap i små grupper. Samhørigheten bygges ved at patruljen arbeider sammen over tid. Det er en vekselvirkning mellom samarbeidet i patruljen og den enkeltes egen utfoldelse. Speideren skal føle trygghet i å oppleve seg selv som en nødvendig del av patruljen. Speideren lærer av å bli ledet av og selv lede jevnaldrende speidervenner.

Andre speiderord:

Aspirant – Aspiranter er speidere som er ferdige som småspeidere men ikke tatt opp som storspeidere, eller de som kommer nye inn i troppen uten speiderbakgrunn.

Alltid beredt – Speidernes valgspråk. Sies ofte på slutten av et speidermøte samtidig som man gjør speiderhilsen.

Enkelmannspakke – Førstehjelpsutstyr, er en enkel bandasje som inkluderer kompress. Alltid med på tur.

Fettfelle – Er et hull man graver i bakken som på leir og turer brukes som avløp for oppvaskevann og lignende. Hullet dekkes med kvister og gress.

Haik – En natt under åpen himmel. På haik drar de på tur fra en dag til en annen, og bruker kart og kompass til å finne frem! Gapahauk benyttes ofte under en haik ved regnvær.

Norges KFUK-KFUM-speidere - KFUK står for Kristelig Forening for Unge Kvinner og KFUM står for Kristelig Forening for Unge Menn.

KM – forkortelse for KFUK-KFUM-speidere

NSF – Norges speiderforbund

Landsleir – arrangeres av de ulike speiderforbundene.

Latrine – Do på leir/tur.

Leirbålskappe – Mange grupper har leirbålskapper som er like for alle medlemmer av gruppa. En leirbålskappe er en stor, varm, lun kappe som du kan ha rundt deg på leirbålet. På ryggen står navnet på gruppa, og du kan dekorere leirbålskappa med merker.

Raier -Trestokker i passe lengde og tykkelse som brukes til pionering og byggverk som bord, benker, portaler, osv.

Revelje – En gammel tradisjon, men brukes fremdeles for å få speiderne opp om morgenen – varsle at en ny dag er i gang.

Speiderbønn -Bønnen som vi synger eller leser, gjerne for å markere avslutningen på et speidermøte.

Speiderhilsen – Tre fingre mot tinning på siden av hodet, mens tommel og lillefinger formes til en sirkel. De tre fingrene står for hvert av punktene i speiderløfte. Sirkelen symboliserer det internasjonale speiderfellesskapet.

Speiderloven – Forteller oss hvordan vi skal være mot våre medmennesker, hvordan vi skal utvikle oss selv og hvordan vi skal være åpne for det Gud har å gi oss. Speiderloven er felles for alle verdens 40 millioner speidere (men kan variere noe, se [speiderloven](#)). Loven som ikke sier hva en speider skal, men hva en speider er.

Speiderløftet – Løftet som vi avgir når vi blir tatt opp som speidere, og som gjentas årlig på St. Georgsdagen. I speiderløftet lover vi å gjøre vårt beste i alle situasjoner.

Valgspråk – «Alltid beredt», speidernes «leveregel».

Her kommer noen ord som vi også har hørt brukt... :

Bardunfett/pluggfett – Var noe som ble brukt ved bardunene gamle telt og skal smøres på bardunene slik at de blir stramme. Virker også på sisal/hamp barduner. Kan også brukes på pluggene slik at de sitter lettere fast, blir da kalt pluggfett. Produksjonen har de siste årene gått ned, men grupper med gamle telt har ofte mye på lager som de låner bort.

Røykvender – Smart sak som brukes til å snu røyken ved bålet hvis den blåser feil vei. Har ikke gruppa en egen, kan den alltid lånes av nabogruppa.

Raiestrekker – Hendig innretning som retter ut krokete raier, kan være vanskelig å få tak i, men det er nesten alltid en gruppe på leiren som man kan låne av.

Sleggefett

Rosa vakuum

Grønn overledning

Skråningsbever

KILDE:

Muntlige kilder, Store norske leksikon; Speiderbevegelsen <https://snl.no/speiderbevegelsen>
<https://sandslispeiderne.wordpress.com/om-sandslispeiderne/speider-ordliste/>